

Uitwerkingen H10 Integraalrekening

1. De tweede benadering is de beste.
  - a. Onder de grafiek liggen nog witte vlakdelen.
  - b. Boven de grafiek steken blauwe vlakdelen uit.
  - c. Neem bijvoorbeeld 5 rechthoeken.

2. Als je de ondersom gaat tekenen, dan is de hoogte van het eerste rechthoekje gelijk aan de functiewaarde bij $x = 0,4$. Het tweede rechthoekje heeft een hoogte die gelijk is aan de functiewaarde bij $x = 0,8$ enz.
 Als je de bovensom gaat tekenen dat is de hoogte van het eerste rechthoekje gelijk aan de functiewaarde bij $x = 0$ en het 2^e rechthoekje heeft de hoogte gelijk aan de functiewaarde bij $x = 0,4$ enz..

3. Gegeven $f(x) = 8 - x^3$

$\Delta x = 0,4 \Rightarrow$ Op het interval $[0,2]$ zijn er dus 5 rechthoeken.

Het midden is bij $x = 0,2 ; 0,6 ; 1,0 ; 1,4$ en bij $1,8$.

$$O(V) = f(0,2) \cdot 0,4 + f(0,6) \cdot 0,4 + \dots + f(1,8) \cdot 0,4 =$$

$$0,4 \cdot \sum_{n=0}^4 f(0,2 + 0,4n) = 0,4 \cdot \sum_{n=0}^4 (8 - (0,2 + 0,4n)^3)$$

Voer in : nMin = 0 ; $u_n = (8 - (0,2 + 0,4n)^3) \cdot 0,4$; u_n Min = 3.196.. ;

$v(n) = v(n-1) + u$ en v_n Min = 3.196

De gevraagde Riemansom is $v(4) \approx 12,08$

Natuurlijk kan je ook gewoon de functie waarden berekenen enz. $\Rightarrow$

$$O(V) = (7,992 + 7,784 + 7 + 5,256 + 2,168) \cdot 0,4 = 12,08$$

4. Gegeven $f(x) = \sqrt{2x + 6}$

De breedte van een rechthoek is 0,5.

We krijgen :

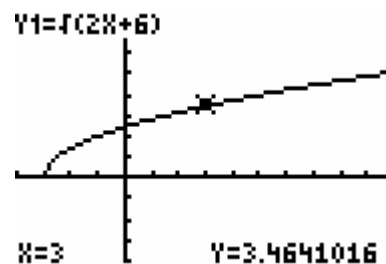
$$O_{\text{ondersom}} = (f(-3) + f(-2,5) + \dots + f(-0,5)) \cdot 0,5 =$$

$$(0 + 1 + 1,4142 + 1,7321 + 2 + 2,2361) \cdot (0,5) \approx 4,1912$$

$$O_{\text{bovensom}} = (f(-2,5) + f(-2) + f(-1,5) + f(-1) + f(-0,5) + f(0)) \cdot 0,5 =$$

$$(1 + 1,4142 + 1,7321 + 2 + 2,2361 + 2,4495) \cdot 0,5 \approx 5,4160 \Rightarrow$$

$$4,1912 < O(V) < 5,4160$$

5. Gegeven $f(x) = \frac{12 - 2x}{x + 4}$

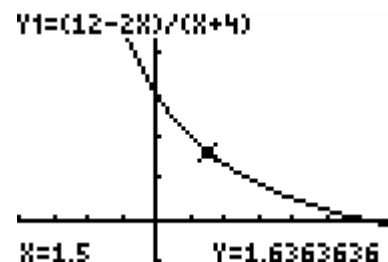
Zie figuur:

- a. Bij de Riemansom hebben we steeds de middens nodig.
 Het interval is hier $[0, 6]$ en $\Delta x = 1 \Rightarrow 6$ rechthoeken.

$\Rightarrow$ Het midden bij 0,5, 1,5 ; 2,5 ; 5,5

$$\Rightarrow O(V) = (f(0,5) + f(1,5) + f(2,5) + f(3,5) + f(4,5) + f(5,5)) \cdot 1$$

$$\approx (2,444 + 1,636 + 1,077 + 0,667 + 0,353 + 0,105) \approx 6,282$$

$$\text{Anders: } O(V) = \sum_{n=0}^5 f(0,5+1 \cdot n) \cdot 1 = 1 \cdot \sum_{n=0}^5 \left(\frac{12-2(0,5+n)}{(0,5+n)+4} \right)$$

Voer in : $n_{\text{Min}} = 0$; $u_n = ((12-2(0,5+n))/(4,5+n))$; $u_{n_{\text{Min}}} = 2,4444..$;

$v(n) = v(n-1) + u$ en $v_{n_{\text{Min}}} = 2,4444$

De gevraagde Riemansom is $v(4) \approx 6,28$

$$b. \quad O_{\text{ondersom}} = (f(1) + f(2) + f(3) + f(4) + f(5) + f(6)) \cdot 1 =$$

$$(3 + 2 + 1,333 + 0,857 + 0,5 + 0,222 + 0) \cdot 1 \approx 4,91$$

$$O_{\text{bovensom}} = ((f(0) + f(1) + f(2) + f(3) + f(4) + f(5)) \cdot 1 \approx 7,91 \Rightarrow$$

$$4,91 \leq O(V) \leq 7,91$$

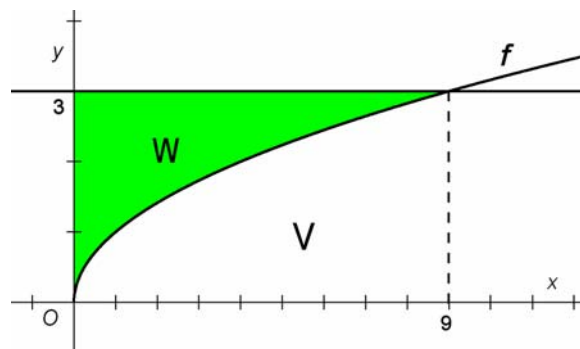
6.
 a. Dan wordt de oppervlakte gehalveerd.
 b. Naarmate de verdeling steeds fijner wordt, wordt het verschil tussen de boven en de ondersom steeds kleiner. Het verschil gaat zelfs naar 0. Dit komt doordat Δx oneindig klein wordt.

$$7. \quad \sqrt{x} = 3 \Rightarrow x = 9$$

Voer in : $y_1 = \sqrt{x}$

$$O(W) = 3 \cdot 9 - O(V) = 27 - \int_0^9 \sqrt{x} \cdot dx =$$

$$27 - \text{fnInt}(y_1, x, 0, 9) = 27 - 18,00 = 9,00$$

$$8. \quad \text{Gegeven } f(x) = x^2 + 1$$

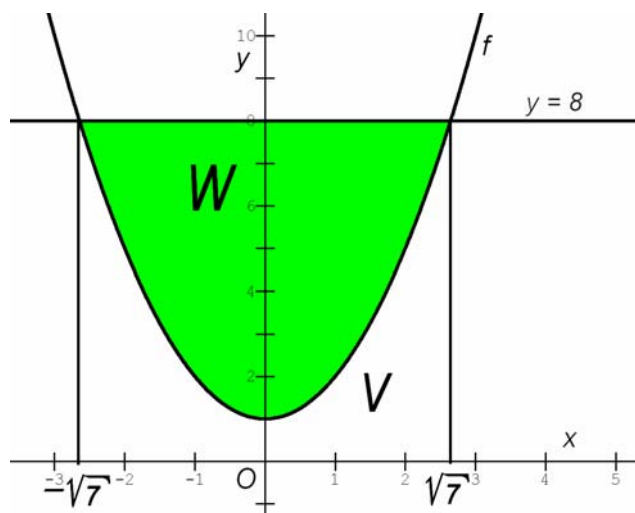
Voer in $y_1 = x^2 + 1$

$$x^2 + 1 = 8 \Leftrightarrow x^2 = 7 \Leftrightarrow x = \pm\sqrt{7}$$

$$O(W) = 8 \cdot 2\sqrt{7} - \int_{-\sqrt{7}}^{\sqrt{7}} (x^2 + 1) \cdot dx \approx$$

$$16\sqrt{7} - \text{fnInt}(y_1, x, -\sqrt{7}, \sqrt{7}) =$$

$$16\sqrt{7} - 17,6383 \approx 24,69$$

$$9. \quad \text{Gegeven: } f(x) = 6x - x^2$$

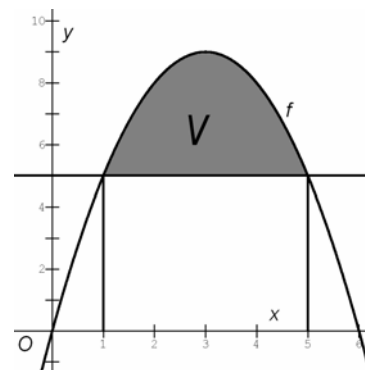
Voer in

$$y_1 = 6x - x^2; \quad y_2 = 5$$

Calc intersect geeft voor x : 1 en 5.

$$O(V) = \int_1^5 f(x) dx - 4 \cdot 5 =$$

$$\text{fnInt}(y_1, x, 1, 5) - 20 \approx 10,67$$

10.

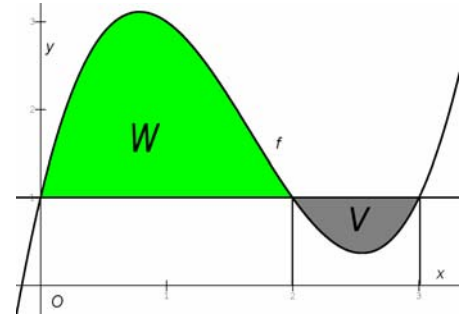
a. Voer in

$$y_1 = x^3 - 5x^2 + 6x + 1; \quad y_2 = 1$$

Gelijkstellen geeft (calc. intersect of algebraïsch) geeft voor x :
0, 2 en 3.

$$O(V) = 1 \cdot 1 - \int_2^3 f(x) dx = 1 - \text{fnInt}(y_1, x, 2, 3) \approx 0,42$$

$$b. \quad O(W) = \int_0^2 f(x) dx - 1 \cdot 2 = \text{fnInt}(y_1, x, 0, 2) - 2 \approx 2,67$$

11.

a. Voer in: $y_1 = 10x - x^2$ en $y_2 = x + 8$

$$O(U) = \text{fnInt}(y_1, x, 1, 8) = 144 \frac{2}{3}$$

$$O(V) = \text{fnInt}(y_2, x, 1, 8) = 87,5$$

$$b. \quad O(W) = O(U) - O(V) \approx 57,17$$

$$c. \quad \text{Voer in } y_3 = y_1 - y_2 \Rightarrow \int_1^8 y_3 dx = \text{fnInt}(y_3, x, 1, 8) \approx 57,17 \text{ Geeft dus hetzelfde resultaat.}$$

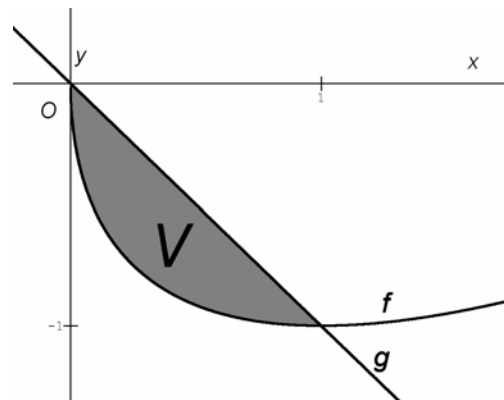
12.

a. Voer in:

$$y_1 = x - 2\sqrt{x}; \quad y_2 = -x$$

Gelijkstellen geeft voor x : 0 en 1

$$O(V) = \int_0^1 (y_2 - y_1) \cdot dx \approx \text{fnInt}(y_2 - y_1, x, 0, 1) \approx 0,33$$

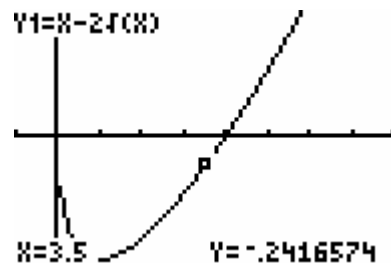
b. Zie figuur.

Snijpunt met de x -as. $\Rightarrow$

$$x = 2\sqrt{x} \Rightarrow x^2 = 4x \Leftrightarrow$$

$$x(x - 4) = 0 \Leftrightarrow x = 0 \vee x = 4 \text{ (voldoen allebei)}$$

$$\Rightarrow O(W) = \int_0^4 (0 - y_1) dx = \text{fnInt}(0 - y_1, x, 0, 4) \approx 2,67$$

13.

Voer in:

$$y_1 = x^3 - 3x; \quad y_2 = 1 - \frac{1}{2}x$$

Calc intersect geeft voor x achtereenvolgens:

$$-1,32001; \quad -0,43232; \quad 1,75233$$

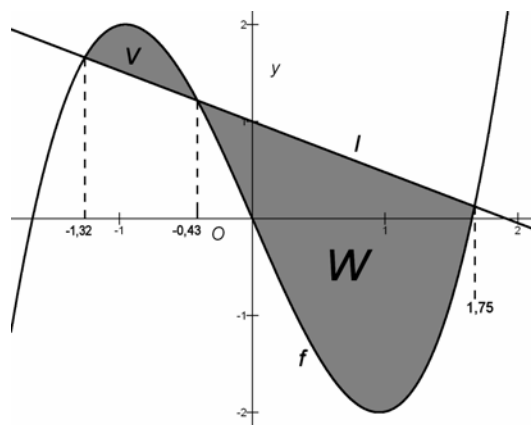
$$O(V) = \int_{-1,32001}^{-0,43232} (f(x) - g(x)) \cdot dx =$$

$$fnInt(y_1 - y_2, x, -1.32001, -0.43232) \approx 0,30644$$

$$O(W) = \int_{-0,43232}^{1,75233} (g(x) - f(x)) \cdot dx =$$

$$fnInt(y_2 - y_1, x, -0.43232, 1.75233) \approx 3,44084$$

$$\Rightarrow O(V) + O(W) \approx 0,30644 + 3,44084 \approx 3,75$$

14.

Voer in:

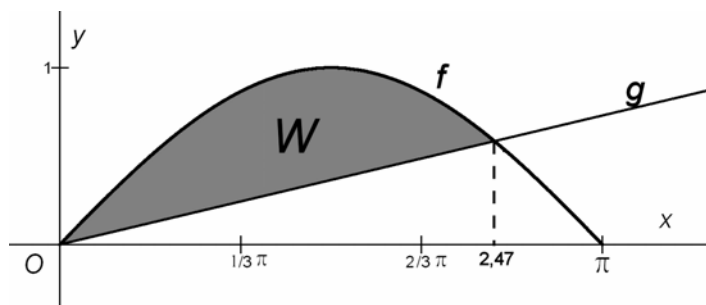
$$y_1 = \sin(x); \quad y_2 = 0,25x$$

Calc intersect geeft voor x : 2,4758

$$\int_0^{\pi} \sin(x) \cdot dx = fnInt(\sin x, x, 0, \pi) = 2$$

$$O(W) = \int_0^{2,4758} (y_1 - y_2) \cdot dx$$

$$fnInt(y_1 - y_2, x, 0, 0.247458) \approx 1,02023$$

en dit is niet de helft van $O(V)=2$ .Dus de lijn deelt V **niet** in delen met gelijke oppervlakte.15. Voer in : $y_1 = \sin(x)$

$$a. \quad O(V) = \int_0^{\pi} f(x) dx = fnInt(y_1, x, 0, \pi) = 2$$

$$O(W) = \int_{\pi}^{2\pi} (0 - \sin x) dx = fnInt(-y_1, x, 0, \pi) = 2$$

b. $\int_0^{2\pi} f(x) \cdot dx = fnInt(y_1, x, 0, 2\pi) = 0$ Dat komt omdat de uitkomst van de integraal negatief is als f onder de x -as ligt.

$$c. \quad \int_0^{2\pi} |f(x)| \cdot dx = \int_0^{2\pi} \text{abs}(\sin(x)) \cdot dx = fnInt(\text{abs}(\sin(x)), x, 0, 2\pi) = 4$$

Uitkomst is de totale oppervlakte van V en W .

16.

Voer in : $y_1 = x^3 - 5x^2 + 6x$; $O(2 \text{ gebieden}) = fnInt(\text{abs}(y_1), x, 0, 3) \approx 3,08$

17. Voer in : $y_1 = \text{abs}((x^3 - 3x) - (1 - 0,5x)), x$, -1.32001 , 1.75233) $\approx 3,75$
 Door weer de absolute waarde te nemen van de verschilfuncties, zorg je er steeds voor dat de uitkomsten van de integralen positief zijn. De 2 oppervlakten worden dus opgeteld.

18. Voer in $y_1 = x^5 - 5x^3 + 7x$ en $y_2 = 2x - 1$

Met de optie intersect vinden we de twee buitenste snijpunten namelijk :

$x \approx -1,96$ en $x \approx 1,83$ (De twee middelste snijpunten hebben we niet nodig !!!)

Nu geldt : $O(\text{totaal}) = \int_{-1,96}^{1,83} \text{abs}(y_1 - y_2).dx = \text{fnInt}(\text{abs}(y_1 - y_2), x, -1.96, 1.83) \approx 5,48$

19. Gegeven $f(x) = x^2 + 10$ met $0 \leq x \leq 6$

a. Nu tussen 2 en 4 $\Rightarrow$ straal is $f(3) = 19 \Rightarrow$ Inhoud $= \pi \cdot 19^2 \cdot 2 = 722\pi$

Tussen 4 en 6. $\Rightarrow$ straal is $f(5) = 35 \Rightarrow$ Inhoud $= \pi \cdot 35^2 \cdot 2 = 2450\pi$

b. De benadering is nu : $242\pi + 722\pi + 2450\pi = 3414\pi$

20. Gegeven $f(x) = 8 - 2^x$

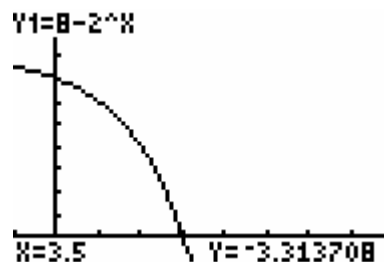
Zie figuur.

Snijpunt met y-as is (0,8) en met de x-as: (3, 0)

Voer in $y_1 = \pi \cdot (8 - 2^x)^2 \Rightarrow$

$$I(V) = \int_0^3 \pi(8 - 2^x)^2 dx =$$

$$= \text{fnInt}(y_1, x, 0, 3) \approx 238,33$$

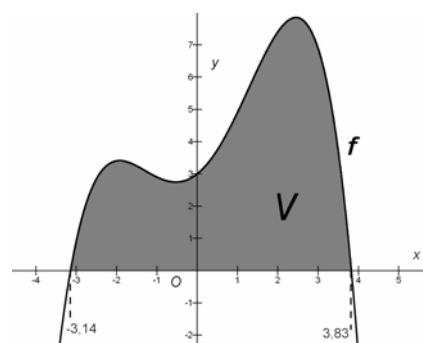

21.

Voer in: $y_1 = -0,1x^4 + x^2 + x + 3$

Calc zero geeft voor x: -3,13978; 3,82864.

$$I(L) = \text{fnInt}(\pi \cdot y_1^2, x, -3.13978, 3.82864) \approx \boxed{487,49}$$

22. Gegeven $f(x) = 9 - x^2$ en $l : y = 2x + 6$

Snijpunten $\Rightarrow 2x + 6 = -x^2 + 9 \Leftrightarrow x^2 + 2x - 3 = 0 \Leftrightarrow (x - 1)(x + 3) = 0 \Leftrightarrow x = 1 \vee x = -3$.

$\Rightarrow$ De punten (-3,0) en (1,8).

Voer in $y_1 = \pi \cdot (9 - x^2)^2$ en $y_2 = \pi \cdot (2x + 6)^2$.

We hebben ook nog het rechtersnijpunt nodig. $\Rightarrow 9 - x^2 = 0 \Rightarrow x = 3$

$$\Rightarrow \text{Inhoud} = \int_{-3}^1 y_2 dx + \int_1^3 y_1 dx = \text{fnInt}(y_2, x, -3, 1) + \text{fnInt}(y_1, x, 1, 3) =$$

$$268,0826 + 170,9026 \approx 438,99$$

23. Gegeven $f(x) = 2 + \frac{3}{x}$ en de lijnen $y = 2$; $x = 1$ en $x = 3$.

a. $f(x) = 2 + \frac{3}{x} \xrightarrow{T(0,-2)} g(x) = \frac{3}{x}$

b. Voer in $y_1 = \frac{3}{x}$ en $y_2 = \pi \cdot y_1^2 \Rightarrow \text{Inhoud} = \int_1^3 y_2 dx = \text{fnInt}(y_2, x, 1, 3) = 18,85$

De inhoud verandert niet als alles 2 naar beneden wordt verschoven.

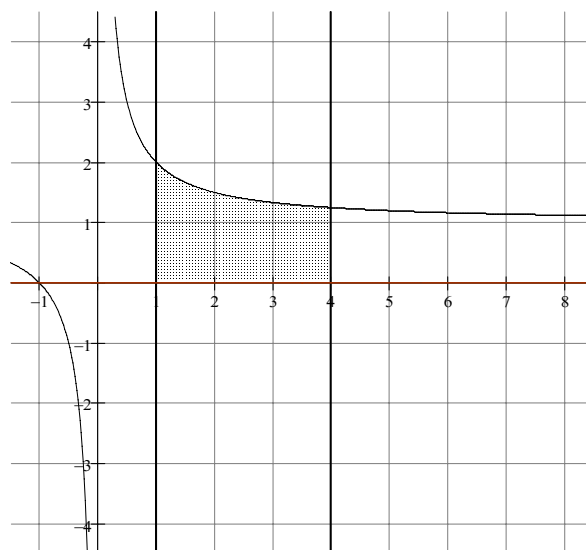
24. Gegeven $f(x) = \frac{x+1}{x}$ en de lijnen $y = 1$; $x = 1$ en $x = 4$

a. Wentelen om de x -as.
Zie figuur.

Voer in $y_1 = f(x)$ en $y_2 = 1$
en $y_3 = \pi \cdot y_1^2 - \pi \cdot y_2^2$

$$\Rightarrow \text{Inhoud} = \int_1^4 y_3 dx = \text{fnInt}(y_3, x, 1, 4)$$

$\approx 11,07$

b. Nu wentelen om de lijn $y = 1$

Eerst translteren $\Rightarrow f(x) = \frac{x+1}{x} = 1 + \frac{1}{x} \xrightarrow{T(0,-1)} g(x) = \frac{1}{x}$

Nu $g(x)$ wentelen om de x -as. $\Rightarrow$ Voer in $y_1 = \frac{1}{x}$ en $y_2 = \pi \cdot y_1^2 \Rightarrow$

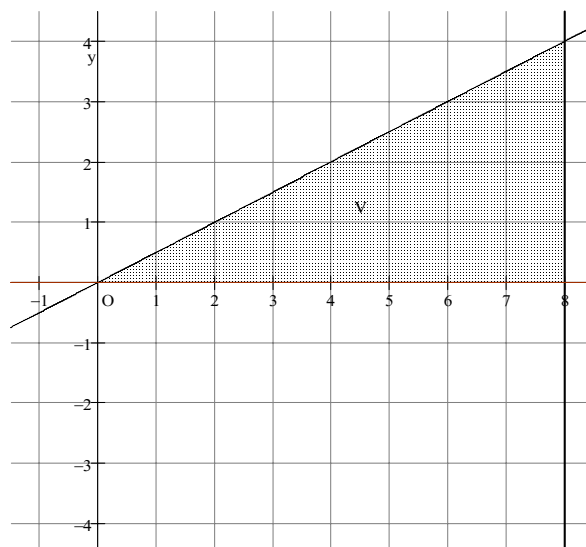
$$\Rightarrow \text{Inhoud} = \int_1^4 y_2 dx = \text{fnInt}(y_2, x, 1, 4) \approx 2,36$$

25. Gegeven $l: y = 0,5x$; de x -as en de lijn $x = 8$

a. Voer in: $y_1 = 0,5x$ en $y_2 = \pi \cdot y_1^2 \Rightarrow$

$$I(V) = L = \int_0^8 y_2 dx = \text{fnInt}(y_2, x, 0, 8)$$

$$\approx 134,04$$

b. Nu W is ingesloten door l en de y -as en de lijn $y = 4$

Goed kijken in de figuur.

$$I(W) = \text{inhoud cilinder} - I(V)$$

$$\text{inhoud cilinder is } \pi \cdot 4^2 \cdot 8 \approx 402,12$$

$$\Rightarrow M = I(W) = 402,12 - 134,04 \approx 268,08$$

26. Als V gaat wentelen om de x -as dan is de inhoud het verschil van de twee omwentelingscilinders.

$$\text{De grote cilinder heeft de straal } 2 \text{ en lengte } 5 \Rightarrow I(\text{cilinder groot}) = \pi \cdot 2^2 \cdot 5 = 20\pi$$

$$\text{De kleine cilinder heeft straal } 1 \text{ en lengte } 5. \Rightarrow I(\text{cilinder klein}) = \pi \cdot 1^2 \cdot 5 = 5\pi$$

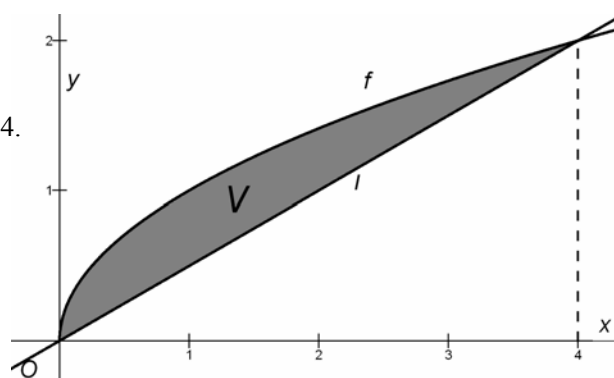
$$\Rightarrow \text{De gevraagde inhoud is dus } 20\pi - 5\pi = 15\pi$$

27.

Voer in:

$$y_1 = \sqrt{x}; \quad y_2 = \frac{1}{2}x; \quad \text{Calc intersect geeft voor } x: 0 \text{ en } 4.$$

$$I(L) = \text{fnInt}(\pi(y_1^2 - y_2^2), x, 0, 4) \approx 8,4$$

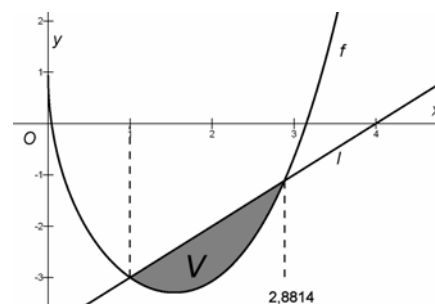
28.

Voer in:

$$y_1 = 2^x - 5\sqrt{x}; \quad y_2 = 5 - x.$$

$$\text{Calc intersect geeft } x = 1 \text{ en } x \approx 2,8814361$$

$$I(L) = \text{fnInt}(\pi(y_1^2 - y_2^2), x, 1, 2,8814361) \approx 20,9$$

29. Gegeven $f(x) = -\frac{1}{3}x^3 + 2x^2$ en $g(x) = x + 4$

Zie de figuur.

Eerst de twee functies invoeren en met intersect de snijpunten bepalen $\Rightarrow$

$$x \approx -1,1055 \vee x \approx 2,2235 \vee x \approx 4,8820$$

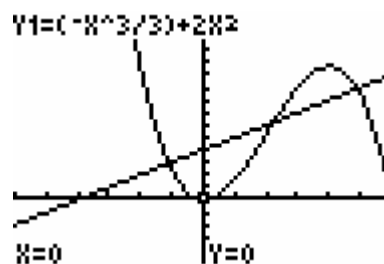
$\Rightarrow$ De gevraagde som van de inhoud is :

$I(\text{som}) =$

$$\int_{-1,1055}^{2,2235} \pi y_1^2 dx - \int_{-1,1055}^{2,2235} \pi y_2^2 dx + \int_{2,2235}^{4,8820} \pi y_2^2 dx - \int_{2,2235}^{4,8820} \pi y_1^2 dx =$$

$$= \text{fnInt}(\pi(y_2^2 - y_1^2), x, -1.1055, 2.2235) + \text{fnInt}(\pi(y_1^2 - y_2^2), x, 2.2235, 4.8820) \approx$$

$$\approx 155,879 + 266,445 \approx 422,32$$

30. Gegeven : $f(x) = 10 - x^2$ en $g(x) = 2^{x+2}$

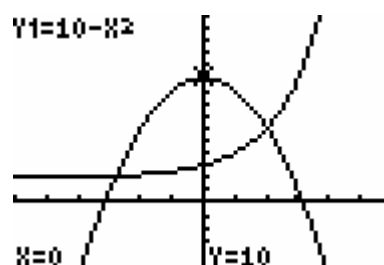
Zie figuur.

- a. Voer in $y_1 = f(x)$ en $y_2 = g(x)$

Met intersect krijgen we de snijpunten bij

$$x \approx -3,0869 \text{ en } x = 1,1262$$

$$I(L) = \text{fnInt}(\pi(y_1^2 - y_2^2), x, -3.0869, 1.1262) \approx 682,59$$

- b. Nu wentelen om de lijn $y = 10 \Rightarrow$ Alles 10 naar beneden transleren. $\Rightarrow$ Voer in $y_1 = -x^2$ en $y_2 = 2^{x+2} - 10$
Verder blijkt dat we y_1 en y_2 moeten wisselen.

De x -coördinaten blijven hetzelfde. $\Rightarrow$

$$I(M) = I(L) = \text{fnInt}(\pi(y_2^2 - y_1^2), x, -2.8030, 2) \approx 569,80$$

31.

- a. Hier heeft f een grotere afstand tot de x -as dan $g(x)$. $\Rightarrow$ De x -as kan liggen vanaf het minimum van g en dan verder omlaag.
- b. Nu is het net andersom. De x -as kan liggen vanaf het maximum van f en verder omhoog.

32. $f(x) = ax + b$

- a. $O(p) = \text{oppervlakte rechthoek} + \text{oppervlakte driehoek} = b \cdot p + 0,5 \cdot p \cdot (ap + b - b) = bp + 0,5 \cdot p \cdot ap = 0,5ap^2 + bp$

- b. $O'(p) = ap + b$. Dit is de vergelijking van de functie f .

33. $f(x) = 3x^2$

a.

p	1	2	3	4	5
$O(p)$	1	8	27	64	125

- b. Voor alle waarden van p is de oppervlakte gelijk aan p^3 .

- c. $\frac{dO}{dP} = 3p^2$ en dat is gelijk aan de vergelijking van de gegeven functie.
- d. Uit c volgt dat $O(p) = p^3$ Als de oppervlakte van 0 naar p 10 is dan moeten we dus uitkomen bij $p = \sqrt[3]{10}$

34.

- a. $F(x) = (x^2 + 1)^6 + 1 \Rightarrow F'(x) = 6 \cdot (x^2 + 1)^5 \cdot 2x = 12x(x^2 + 1)^5 = f(x) \Rightarrow$
F is een primitieve van f .
- b. $G(x) = \left(\frac{1}{2}x - \frac{1}{4}\right)e^{2x} - 2 \Rightarrow G'(x) = \frac{1}{2}e^{2x} + \left(\frac{1}{2}x - \frac{1}{4}\right) \cdot e^{2x} \cdot 2 = \frac{1}{2}e^{2x} + x \cdot e^{2x} - \frac{1}{2}e^{2x} = x \cdot e^{2x} \Rightarrow$
G is een primitieven van g .
- c. $H(x) = 2 \ln(x) + \ln^2(x) + 3 \Rightarrow H'(x) = \frac{2}{x} + 2 \cdot \ln(x) \cdot \frac{1}{x} = \frac{2 + 2 \ln(x)}{x} \Rightarrow$
H is een primitieve van h .
- d. $J(x) = \frac{e^{3x} - 10}{2e^x} - 4 \Rightarrow J'(x) = \frac{e^{3x} \cdot 3 \cdot 2e^x - 2e^x \cdot (e^{3x} - 10)}{4e^{2x}} = \frac{6e^{4x} - 2e^{4x} + 20e^x}{4e^{2x}} =$
 $\frac{4e^{4x} + 20e^x}{4e^{2x}} = \frac{e^{3x} + 5}{e^x} \Rightarrow$ J is een primitieve van j .

35.

- a. $F(x) = \frac{1}{5}x^5 \Rightarrow F'(x) = x^4 \Rightarrow$ F is dus een primitieven van $f(x) = x^4$
- b. $G(x) = \frac{1}{4}e^{4x+1} \Rightarrow G'(x) = \frac{1}{4}e^{4x+1} \cdot 4 = e^{4x+1} \Rightarrow$ G is dus een primitieven van $g(x) = e^{4x+1}$
- c. $H(x) = \frac{3^x}{\ln(3)} \Rightarrow H'(x) = \frac{1}{\ln(3)} \cdot 3^x \cdot \ln(3) = 3^x \Rightarrow$ H is dus een primitieven van $h(x) = 3^x$
- d. $J(x) = x \cdot \ln(x) \Rightarrow J'(x) = 1 \cdot \ln(x) + x \cdot \frac{1}{x} = \ln(x) + 1 \Rightarrow$ J is een primitieven van $j(x) = \ln(x) + 1$

36.

a.

$$F(x) = \frac{a}{n+1} \cdot x^{n+1} + c \Rightarrow F'(x) = \frac{a}{n+1} \cdot (n+1) \cdot x^n = a \cdot x^n = f(x)$$

Gevolg: F is een primitieve van f.

Als $n = -1$ is de noemer van de coëfficiënt van F gelijk aan nul: dat mag niet.

- b. $F(x) = \frac{g^x}{\ln(g)} \Rightarrow F'(x) = \frac{1}{\ln(g)} \cdot g^x \cdot \ln(g) = g^x = f(x) \Rightarrow$ **F is een primitieve van f.**
- c. $F(x) = e^x + c \Rightarrow F'(x) = e^x = f(x) \Rightarrow$ F is een primitieve van f .

d. $F(x) = \ln|x| + c \Rightarrow F'(x) = \frac{1}{x} = f(x) \Rightarrow F$ is een primitieve van f .

e. $F(x) = x \ln(x) - x + c \Rightarrow F'(x) = 1 \cdot \ln(x) + x \cdot \frac{1}{x} - 1 = \ln(x) = f(x) \Rightarrow F$ is een primitieve van f .

f.

$$F(x) = \frac{1}{\ln(g)} \cdot (x \ln(x) - x) + c \Rightarrow F'(x) = \frac{1}{\ln(g)} \cdot (1 \cdot \ln(x) + x \cdot \frac{1}{x} - 1) = \frac{1}{\ln(g)} \cdot \ln(x) = \frac{\ln(x)}{\ln(g)} \stackrel{g}{=} \log(x)$$

$\Rightarrow F$ is een primitieve van f .

37.

a. Bij $n = -1$ is de noemer dan 0 en dat mag niet.

b. De primitieve van x^{-1} is $y = \ln|x| + c$ want bij differentiëren krijg je x^{-1}

c. Stel $G(x) = a \cdot F(x)$ dan geldt $G'(x) = a \cdot F'(x) = a \cdot f \Rightarrow a \cdot F$ is een primitieven van $a \cdot f$

38.

a. $f(x) = 6x^2 \Rightarrow F(x) = 6 \cdot \frac{1}{3} \cdot x^3 + c = \boxed{2x^3 + c}$

b. $f(x) = 2x^3 + 5x^4 \Rightarrow F(x) = 2 \cdot \frac{1}{4} \cdot x^4 + 5 \cdot \frac{1}{5} x^5 + c = \boxed{\frac{1}{2}x^4 + x^5 + c}$

c. $f(x) = \frac{x^4 - 2x}{2x^3} = \frac{x^4}{2x^3} - \frac{2x}{2x^3} = \frac{1}{2}x - x^{-2} \Rightarrow F(x) = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{-1}x^{-1} + c = \boxed{\frac{1}{4}x^2 + \frac{1}{x} + c}$

d. $f(x) = 10^x \Rightarrow F(x) = \boxed{\frac{10^x}{\ln(10)} + c}$

e. $f(x) = 5 \cdot 2^x \Rightarrow F(x) = 5 \cdot \frac{2^x}{\ln(2)} + c = \boxed{\frac{5 \cdot 2^x}{\ln(2)} + c}$

f. $f(x) = \frac{x^3 + 2}{x^4} = \frac{x^3}{x^4} + \frac{2}{x^4} = \frac{1}{x} + 2 \cdot x^{-4} \Rightarrow F(x) = \ln|x| - \frac{2}{3}x^{-3} + c = \ln|x| - \frac{2}{3x^3} + c$

39.

a. $f(x) = x^3 - 3x \Rightarrow F(x) = \frac{1}{4} \cdot x^4 - 3 \cdot \frac{1}{2}x^2 + c = \boxed{\frac{1}{4}x^4 - \frac{3}{2}x^2 + c}$

b. $f(x) = 5e^x \Rightarrow F(x) = 5e^x + c$

c.

$$g(x) = \frac{x^4 - 6}{2x^3} = \frac{x^4}{2x^3} - \frac{6}{2x^3} = \frac{1}{2}x - 3x^{-3} \Rightarrow$$

$$G(x) = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}x^2 - 3 \cdot \frac{1}{-2}x^{-2} + c = \frac{1}{4}x^2 + \frac{3}{2} \cdot \frac{1}{x^2} + c = \boxed{\frac{1}{4}x^2 + \frac{3}{2x^2} + c}$$

d. $f(x) = 3^x + x^3 \Rightarrow F(x) = \frac{3^x}{\ln(3)} + \frac{1}{4}x^4 + c$

e. $f(x) = 2 \ln(x) \Rightarrow F(x) = 2 \cdot (x \ln(x) - x) + c = 2x \ln(x) - 2x + c$

f. $f(x) = \ln(2x) = \ln(x) + \ln 2 \Rightarrow F(x) = x \ln(x) - x + x \cdot \ln(2) + c$

40.

a. $f(x) = e^{x+1} \Rightarrow F(x) = e^{x+1} + c$

b. $f(x) = \frac{8}{x^3} = 8 \cdot x^{-3} \Rightarrow F(x) = x^{-2} \cdot (-4) + c = -\frac{4}{x^2} + c$

c.

$$f(x) = \frac{-x^2 + 2x + 3}{x^4} = \frac{-x^2}{x^4} + \frac{2x}{x^4} + \frac{3}{x^4} = -x^{-2} + 2x^{-3} + 3x^{-4} \Rightarrow$$

$$F(x) = x^{-1} + 2 \cdot \frac{1}{-2} \cdot x^{-2} + 3 \cdot \frac{1}{-3} \cdot x^{-3} + c \Rightarrow$$

$$F(x) = \frac{1}{x} - 1 \cdot \frac{1}{x^2} - 1 \cdot \frac{1}{x^3} + c = \boxed{\frac{1}{x} - \frac{1}{x^2} - \frac{1}{x^3} + c}$$

d. $f(x) = \ln(x\sqrt{x}) = \ln(x^{1\frac{1}{2}}) = \frac{3}{2} \ln(x) \Rightarrow F(x) = \frac{3}{2}(x \ln x - x) + c = \boxed{\frac{3}{2}x \ln(x) - \frac{3}{2}x + c_1}$

e.

$$f(x) = {}^2 \log\left(\frac{1}{x}\right) = {}^2 \log(x^{-1}) = -{}^2 \log(x) = -\frac{1}{\ln(2)} \cdot \ln(x) \Rightarrow$$

$$F(x) = -\frac{1}{\ln(2)} \cdot (x \ln(x) - x) + c = \boxed{-\frac{1}{\ln(2)} \cdot (x \ln(x) - x) + c_1}$$

f.

$$f(x) = 5 \cdot \log(2x) = 5 \log(2) + 5 \log(x) = 5 \log(2) + 5 \cdot \frac{\ln(x)}{\ln(2)} = 5 \log(2) + \frac{5}{\ln(2)} \cdot \ln(x) \Rightarrow$$

$$F(x) = 5 \log(2) \cdot x + \frac{5}{\ln(2)} \cdot (x \ln(x) - x) + c$$

41. Gegeven $f(x) = 2x - 3$

a. Een primitieve is : $F(x) = x^2 - 3x + c$

b. Primitieve door (1,2) $\Rightarrow 1^2 - 3 + c = 2 \Leftrightarrow c = 4 \Rightarrow$ De primitieve is : $F(x) = x^2 - 3x + 4$

c. Nu $y = x^2 - 3x + c$ raakt de x -as $\Rightarrow x^2 - 3x + c = 0$ en $y' = 2x - 3 = 0 \Rightarrow x = 1,5 \Rightarrow 1,5^2 - 3 \cdot 1,5 + c = 0 \Leftrightarrow c = 4,5 - 2,25 \Leftrightarrow c = 2,25$

42. Gegeven : $f(x) = (x^2 - 1)^2 \Rightarrow f(x) = x^4 - 2x^2 + 1 \Rightarrow$

Een primitieve is: $\frac{1}{5}x^5 - \frac{2}{3}x^3 + x + c$ Door punt $(1,7) \Rightarrow$

$$\frac{1}{5} - \frac{2}{3} + 1 + c = 7 \Leftrightarrow c = \frac{97}{15} \Leftrightarrow c = 6\frac{7}{15} \Rightarrow F(x) = \frac{1}{5}x^5 - \frac{2}{3}x^3 + x + 6\frac{7}{15}$$

43.

a. $f(x) = x^2 \Rightarrow F(x) = \frac{1}{3}x^3 + c$

b.

$$f(x) = x^2 \Rightarrow O(x) = F(x) = \frac{1}{3}x^3 + c \left. \vphantom{f(x)} \right\} \Rightarrow \frac{1}{3}0^3 + c = 0 \Rightarrow \boxed{c=0}$$

zie figuur 10.24: $O(0) = 0$

c.

$$O(x) = \frac{1}{3}x^3 \Rightarrow O(p) = \frac{1}{3}p^3 \left. \vphantom{O(x)} \right\} \Rightarrow \frac{1}{3}p^3 = 10 \Leftrightarrow p^3 = 30 \Leftrightarrow p = \sqrt[3]{30}$$

$O(p) = 10$

44. Gegeven: $f(x) = 3x^2 - x^3$

a. Eerst de snijpunten met de x -as $\Rightarrow$

$$3x^2 - x^3 = 0 \Leftrightarrow x^2(3 - x) = 0 \Leftrightarrow x = 0 \vee x = 3$$

$$\text{Opp.} = \int_0^3 (3x^2 - x^3) dx = \left[x^3 - \frac{1}{4}x^4 \right]_0^3 = \left(27 - \frac{1}{4} \cdot 81 \right) - 0 = 6\frac{3}{4}$$

b. Nu moet gelden:

$$\int_0^p (3x^2 - x^3) dx = \left[x^3 - \frac{1}{4}x^4 \right]_0^p = 3\frac{3}{8} \Leftrightarrow p^3 - \frac{1}{4}p^4 = 3\frac{3}{8}$$

Voer in : $y_1 = x^3 - 0,25x^4$ en $y_2 = 3\frac{3}{8}$ Met intersect vinden $x = p \approx 1,84 \vee$

$x = p \approx 3,74$ (vervalt, want buiten het gebied)

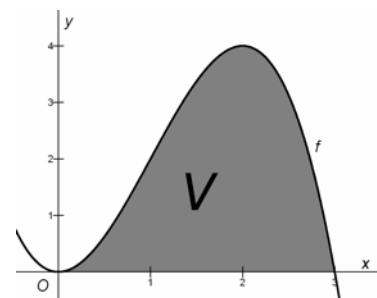
c. $I(L) = \int_0^3 \pi(3x^2 - x^3)^2 dx = \int_0^3 \pi(9x^4 - 6x^5 + x^6) dx = \pi \left[\frac{9}{5}x^5 - x^6 + \frac{1}{7}x^7 \right]_0^3 = \frac{729}{35} \pi$

d. Nu moet gelden :

$$I(L) = \int_0^q \pi(3x^2 - x^3)^2 dx = \int_0^q \pi(9x^4 - 6x^5 + x^6) dx = \pi \left[\frac{9}{5}x^5 - x^6 + \frac{1}{7}x^7 \right]_0^q = \frac{729}{70} \pi \Leftrightarrow$$

$$\pi \left(\frac{9}{5}q^5 - q^6 + \frac{1}{7}q^7 \right) = \frac{729}{70} \pi \Rightarrow \text{Voer in : } y_1 = \frac{9}{5}x^5 - x^6 + \frac{1}{7}x^7 \text{ en } y_2 = \frac{729}{70}$$

Met de optie intersect vinden we $x = q \approx 1,91$

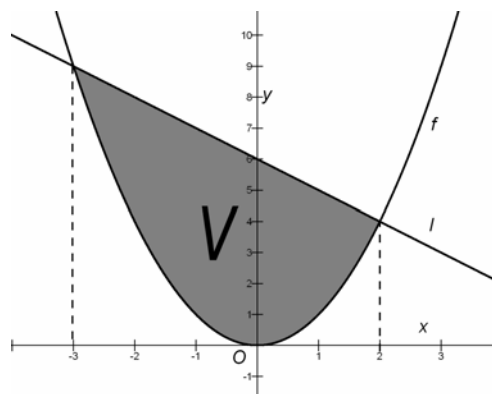
45. Gegeven $f(x) = x^2$ en de lijn $y = 6 - x$

a. Eerst de snijpunten berekenen. $\Rightarrow$

$$6x - x = x^2 \Leftrightarrow x^2 + x - 6 = 0 \Leftrightarrow (x+3)(x-2) = 0 \Leftrightarrow x = -3; \quad x = 2$$

$$O(V) = \int_{-3}^2 (6-x-x^2) \cdot dx = \left[-\frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{2}x^2 + 6x \right]_{-3}^2 =$$

$$\left(-\frac{8}{3} - 2 + 12 \right) - \left(9 - 4\frac{1}{2} - 18 \right) = 7\frac{1}{3} - \left(-13\frac{1}{2} \right) = 20\frac{5}{6}$$

b.

$$O(\text{links}) = \int_{-3}^p (6-x-x^2) \cdot dx; \Rightarrow$$

$$\left[6x - \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{3}x^3 \right]_{-3}^p = 10\frac{5}{12} \Leftrightarrow$$

$$\left(6p - \frac{1}{2}p^2 - \frac{1}{3}p^3 \right) - \left(-18 - 4\frac{1}{2} + 9 \right) = 10\frac{5}{12} \Leftrightarrow$$

$$\left(6p - \frac{1}{2}p^2 - \frac{1}{3}p^3 \right) - \left(-13\frac{1}{2} \right) = 10\frac{5}{12} \Leftrightarrow$$

$$-\frac{1}{3}p^3 - \frac{1}{2}p^2 + 6p + 13\frac{1}{2} = 10\frac{5}{12}$$

$$\text{Voer in: } y_1 = -\frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{2}x^2 + 6x + 13\frac{1}{2}; \quad y_2 = 10\frac{5}{12}$$

Calc intersect geeft: $x = p \approx -0,50$

Ook kan uiteraard:

$y_1 = \text{fnInt}(6-x-x^2, x, -3, x); \quad y_2 = 10+5/12; \quad \text{window} : [-3, 0] \times [0, 15]$
calc intersect.

c. $I(L) = \pi \int_{-3}^2 (6-x)^2 dx - \pi \int_{-3}^2 x^4 dx = \pi \int_{-3}^2 (36-12x+x^2) dx - \pi \int_{-3}^2 x^4 dx =$

$$\pi \left[36x - 6x^2 + \frac{1}{3}x^3 \right]_{-3}^2 - \pi \left[\frac{1}{5}x^5 \right]_{-3}^2 = \pi \left(50\frac{2}{3} - (-171) \right) - \pi \left(\frac{32}{5} - (-48,6) \right) = 166\frac{2}{3}\pi$$

46.

a. Bedenk dat f te schrijven is als $x+1+\frac{1}{x}$. Eerst de snijpunten $\Rightarrow$

$$\frac{x^2+x+1}{x} = \frac{-3}{2} \Leftrightarrow 2x^2+2x+2 = -3x \Leftrightarrow 2x^2+5x+2=0$$

dit geeft: $x = -\frac{1}{2} \vee x = -2$.

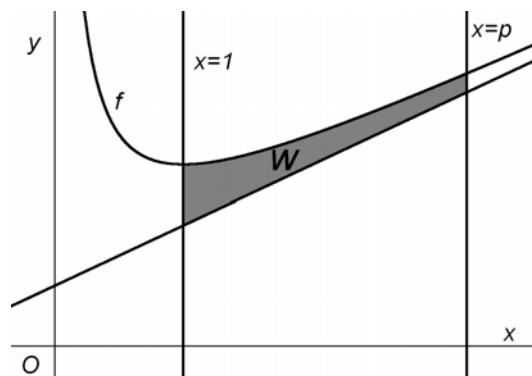
$$O(V) = \int_{-2}^{-\frac{1}{2}} (f-g) \cdot dx = \int_{-2}^{-\frac{1}{2}} \left(x+1+\frac{1}{x}+1\frac{1}{2} \right) \cdot dx = \int_{-2}^{-\frac{1}{2}} \left(x+\frac{1}{x}+2\frac{1}{2} \right) \cdot dx$$

$$\left[\frac{1}{2}x^2 + \ln|x| + 2\frac{1}{2}x \right]_{-2}^{-\frac{1}{2}} = \left(\frac{1}{8} + \ln\left(\frac{1}{2}\right) - \frac{5}{4} \right) - \left(2 + \ln(2) - 5 \right) =$$

$$1\frac{7}{8} + \ln\left(\frac{1}{2}\right) - \ln(2) = 1\frac{7}{8} - 2\ln(2)$$

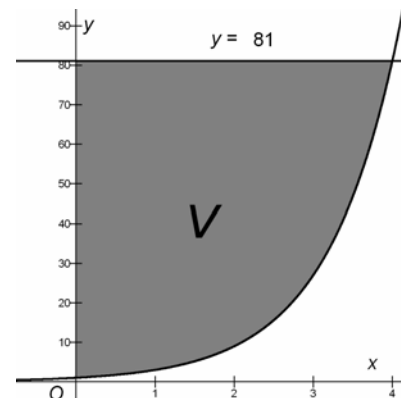
b.

$p > 1$: zie figuur

$$O(W) = \int_1^p \left(\left(x + 1 + \frac{1}{x}\right) - (x + 1) \right) \cdot dx = \int_1^p \frac{1}{x} \cdot dx =$$

$$[\ln(x)]_1^p = 2 \Leftrightarrow \ln(p) - 0 = 2 \Rightarrow p = e^2$$

47.

Gegeven $f(x) = 3^x$ a. Snijpunten $\Rightarrow f(x) = 81 \Leftrightarrow 3^x = 81 \Rightarrow x = 4$

$$O(V) = \int_0^4 (81 - 3^x) \cdot dx = \left[81 \cdot x - \frac{3^x}{\ln 3} \right]_0^4 =$$

$$\left(324 - \frac{81}{\ln 3} \right) - \left(\frac{-1}{\ln 3} \right) = 324 - \frac{80}{\ln 3}$$

b.

$$O(V_1) = \int_0^a (81 - 3^x) \cdot dx = \left[81 \cdot x - \frac{3^x}{\ln 3} \right]_0^a =$$

$$\left(81 \cdot a - \frac{3^a}{\ln 3} \right) - \left(\frac{-1}{\ln 3} \right) = 81 \cdot a - \frac{3^a}{\ln 3} + \frac{1}{\ln 3}$$

$$\text{Nu geldt: } O(V_1) = 162 - \frac{40}{\ln 3}$$

Voer in:

$$y_1 = 81 \cdot x - \frac{3^x}{\ln 3} + \frac{1}{\ln 3}; \quad y_2 = 162 - \frac{40}{\ln 3}$$

Calc intersect geeft: $x = a \approx 1,60$ 48. Gegeven $f(x) = \frac{8}{x^2}$

a. Zie figuur.

$$f(x) = \frac{8}{x^2} \Rightarrow f(8) = \frac{1}{8}; \quad \frac{8}{x^2} = 8 \Leftrightarrow x^2 = 1 \Rightarrow x = 1$$

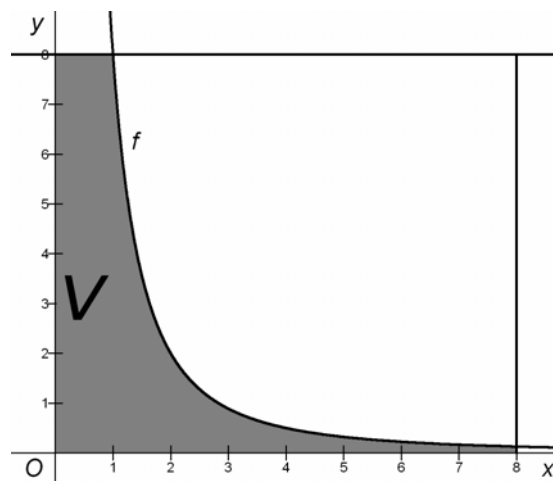
Coördinaten snijpunten met lijnen: $(1, 8)$ $(8, \frac{1}{8})$ We gaan eerst de totale oppervlakte berekenen. $\Rightarrow$

$$O(V) = 8 + \int_1^8 8x^{-2} \cdot dx = 8 + \left[-\frac{8}{x} \right]_1^8 = 8 + (-1) + 8 = 15$$

De verhouding van de delen is $2 : 1 \Rightarrow$

$$O(V_1) = 10 \text{ en } O(V_2) = 5$$

$$\int_a^8 \frac{8}{x^2} dx = 5 \Leftrightarrow \left[-\frac{8}{x} \right]_a^8 = 5 \Leftrightarrow -1 + \frac{8}{a} = 5 \Leftrightarrow \frac{8}{a} = 6 \Leftrightarrow a = 1\frac{1}{3}$$

49. Gegeven $f(x) = \sqrt{x-2}$

$$I(L) = \int_2^8 \pi(x-2) \cdot dx = \int_2^8 (\pi x - 2\pi) \cdot dx = \left[\frac{1}{2} \pi x^2 - 2\pi x \right]_2^8 = (32\pi - 16\pi) - (2\pi - 4\pi) = 18\pi$$

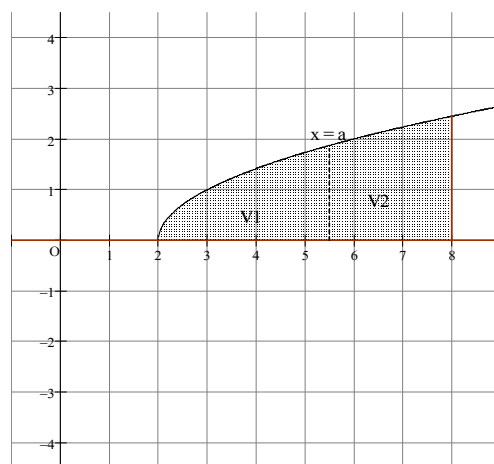
$$I(V_1) = \int_2^a \pi(x-2) \cdot dx = \left[\pi \left(\frac{1}{2} x^2 - 2x \right) \right]_2^a = \pi \left(\frac{1}{2} a^2 - 2a \right) - (-2\pi) = \pi \left(\frac{1}{2} a^2 - 2a + 2 \right)$$

Nu geldt dus :

$$\pi \left(\frac{1}{2} a^2 - 2a + 2 \right) = 9\pi \Leftrightarrow \frac{1}{2} a^2 - 2a + 2 = 9 \Leftrightarrow \frac{1}{2} a^2 - 2a - 7 = 0$$

$$D = 4 - 4 \cdot \frac{1}{2} \cdot (-7) = 18 \Rightarrow a = \frac{2 + \sqrt{18}}{1} = 2 + 3\sqrt{2} \vee a = \frac{2 - \sqrt{18}}{1} = 2 - 3\sqrt{2} \text{ (vervalt)}$$

$$\Rightarrow a = 2 + 3\sqrt{2}$$

50. Gegeven $f(x) = (3x+1)^5$

a. $F(x) = a(3x+1)^6 + c \Rightarrow F'(x) = a \cdot 6(3x+1)^5 \cdot 3 = 18a(3x+1)^5$

b. Nu geldt: $18a(3x+1)^5 = (3x+1)^5 \Rightarrow 18a = 1 \Leftrightarrow a = \frac{1}{18}$

51. We moeten $G(x) = \frac{1}{a} \cdot F(ax+b) + c$ gaan differentiëren $\Rightarrow$

$$G'(x) = \frac{1}{a} \cdot F'(ax+b) \cdot a = F'(ax+b) = f(ax+b)$$

52.

a. $f(x) = (2x-1)^6 \Rightarrow$ De primitieve heeft de vorm van $(2x-1)^7$.

Terugdifferentiëren geeft $7 \cdot (2x-1)^6 \cdot 2 \Rightarrow$ De primitieve is: $\frac{1}{14} (2x-1)^7 + c$

b. $g(x) = \frac{1}{(3x+4)^3} = (3x+4)^{-3} \Rightarrow$ De primitieve heeft de vorm van $(3x+4)^{-2}$

Terugdifferentiëren geeft $-2 \cdot (3x+4)^{-3} \cdot 3 \Rightarrow$ De primitieve is:

$$-\frac{1}{6} (3x+4)^{-2} + c = -\frac{1}{6(3x+4)^2} + c$$

c. $h(x) = 4\sqrt{3-2x} = 4 \cdot (3-2x)^{\frac{1}{2}} \Rightarrow$ De primitieve heeft de vorm van $(3-2x)^{\frac{3}{2}}$

Terugdifferentiëren geeft $\frac{3}{2} (3-2x)^{\frac{1}{2}} \cdot -2 = -3(3-2x)^{\frac{1}{2}} \Rightarrow$

De primitieve is: $-\frac{4}{3} (3-2x)^{\frac{3}{2}} + c = -\frac{4}{3} (3-2x)\sqrt{3-2x} + c$

d. $j(x) = \frac{2}{\sqrt{1-x}} = 2 \cdot (1-x)^{-\frac{1}{2}} \Rightarrow$ De primitieve heeft de vorm van $(1-x)^{\frac{1}{2}}$

Terugdifferentiëren geeft $\frac{1}{2}(1-x)^{-\frac{1}{2}} \cdot (-1) \Rightarrow$

De primitieve is: $-4(1-x)^{\frac{1}{2}} + c = -4\sqrt{1-x} + c$

53.

a. $f(x) = \frac{1}{x-1} \Rightarrow F(x) = \ln(x-1) + c$

b. $f(x) = \frac{3}{2x-5} \Rightarrow$ De primitieve heeft de vorm van $\ln(2x-5)$.

Terugdifferentiëren geeft $\frac{1}{2x-5} \cdot 2 \Rightarrow F(x) = \frac{3}{2} \ln(2x-5) + c$

c. $f(x) = e^{4x-1}$ De primitieve heeft de vorm van e^{4x-1}

Terugdifferentiëren geeft $e^{4x-1} \cdot 4 \Rightarrow F(x) = \frac{1}{4} e^{4x-1} + c$

d. $f(x) = \ln(4x-1)$ De primitieve heeft de vorm van $(4x-1) \cdot \ln(4x-1)$

Terugdifferentiëren geeft $4 \cdot \ln(4x-1) + (4x-1) \cdot \frac{1}{4x-1} \cdot 4 = 4 \cdot \ln(4x-1) + 4 \Rightarrow$

$F(x) = \frac{1}{4} (4x-1) \cdot \ln(4x-1) - x + c$

e. $f(x) = (2x+1)\sqrt{2x+1} = (2x+1)^{\frac{3}{2}}$ De primitieve heeft de vorm van $(2x+1)^{\frac{5}{2}}$

Terugdifferentiëren geeft $\frac{5}{2}(2x-1)^{\frac{3}{2}} \cdot 2 = 5(2x-1)^{\frac{3}{2}} \Rightarrow$

$F(x) = \frac{1}{5} (2x-1)^{\frac{5}{2}} + c = \frac{1}{5} (2x-1)^2 \sqrt{2x-1} + c$

f. $f(x) = 2^{3x}$ De primitieve heeft de vorm van 2^{3x}

Terugdifferentiëren geeft $2^{3x} \cdot \ln(2) \cdot 3 \Rightarrow F(x) = \frac{2^{3x}}{3 \cdot \ln(2)} + c$

g. $f(x) = 3^{2-5x}$ De primitieve heeft de vorm van 3^{2-5x}

Terugdifferentiëren geeft $3^{2-5x} \cdot \ln(3) \cdot (-5) \Rightarrow F(x) = -\frac{3^{2-5x}}{5 \cdot \ln(3)} + c$

h. $f(x) = {}^2 \log(5x+3) = \frac{\ln(5x+3)}{\ln(3)} = \frac{1}{\ln(3)} \cdot \ln(5x+3)$ De primitieve heeft de vorm van $(5x+3) \cdot \ln(5x+3)$

Terugdifferentiëren geeft $5 \cdot \ln(5x+3) + (5x+3) \cdot \frac{1}{5x+3} \cdot 5 = 5 \cdot \ln(5x+3) + 5 \Rightarrow$

$$F(x) = \frac{1}{\ln(3)} \cdot \left(\frac{1}{5} (5x+3) \cdot \ln(5x+3) - x \right) + c$$

54. Gegeven: $f(x) = \frac{5}{2x+1}$ en $g(x) = \frac{5}{10-4x}$

a. Eerst het snijpunt. $\Rightarrow \frac{5}{10-4x} = \frac{5}{2x+1} \Rightarrow 10-4x = 2x+1 \Leftrightarrow -6x = -9 \Leftrightarrow x = 1,5$

$$\Rightarrow \text{Opp.} = \int_0^{1,5} \frac{5}{10-4x} dx + \int_{1,5}^2 \frac{5}{2x+1} dx =$$

Apart: Een primitieve van $g(x)$ heeft de vorm: $\ln(10-4x)$ Nu deze vorm differentiëren $\Rightarrow$
 $\frac{1}{10-4x} \cdot (-4) = \frac{-4}{10-4x} \Rightarrow$ Een primitieve is $-\frac{5}{4} \cdot \ln(10-4x)$

Op dezelfde manier is een primitieve van $f(x)$: $\frac{5}{2} \ln(5x+2) \Rightarrow$

$$\text{Opp.} = \left[-\frac{5}{4} \ln(10-4x) \right]_0^{1,5} + \left[\frac{5}{2} \ln(2x+1) \right]_{1,5}^2 = -\frac{5}{4} \ln(4) + \frac{5}{4} \ln(10) + \frac{5}{2} \ln(5) - \frac{5}{2} \ln(4) =$$

$$\frac{5}{4} (\ln(10) - \ln(4) + 2 \ln(5) - 2 \ln(4)) = \frac{5}{4} (\ln(250) - 3 \ln(4)) = \frac{5}{4} \ln\left(\frac{250}{64}\right)$$

b. Nu het omwentelingslichaam van V. $\Rightarrow$

$$I(V) = \pi \int_0^{1,5} \frac{25}{(10-4x)^2} dx + \pi \int_{1,5}^2 \frac{25}{(2x+1)^2} dx$$

Apart: Een primitieven van $\frac{25}{(10-4x)^2} = 25 \cdot (10-4x)^{-2}$ komt van de vorm $(10-4x)^{-1}$

Nu deze vorm differentiëren $\Rightarrow -1(10-4x)^{-2} \cdot -4 = \frac{4}{(10-4x)^2} \Rightarrow$

Een primitieve is $\frac{25}{4} \cdot (10-4x)^{-1} = \frac{25}{4(10-4x)}$

Op ongeveer dezelfde manier is een primitieve van $f(x)$: $-\frac{25}{2(2x+1)} \Rightarrow$

$$I(V) = \pi \left[\frac{25}{4(10-4x)} \right]_0^{1,5} + \pi \left[-\frac{25}{2(2x+1)} \right]_{1,5}^2 = \pi \left(\frac{25}{16} - \frac{25}{40} + \frac{-25}{10} + \frac{25}{8} \right) = \frac{25}{16} \pi$$

55.

a. Als je dat zou doen dan heb bij het terugdifferentiëren te maken met de productregel en dan kom je totaal niet uit.

b. $G(X) = a \cdot (4x^2 - 1)^{\frac{1}{2}} \Rightarrow G'(x) = a \cdot \frac{1}{2} (4x^2 - 1)^{-\frac{1}{2}} \cdot 8x = 4ax \cdot \sqrt{4x^2 - 1}$ Dit is een andere vorm.
Zie ook de opmerking bij vraag a.

c. Als we een primitieve van $h(x) = x\sqrt{4x^2 - 1}$ moeten vinden dan komt de vorm van vraag bij wel uit.

De constante a is dan $\frac{1}{12} \Rightarrow$ Een primitieve van $h(x)$ is dan : $F(x) =$

$$\frac{1}{12} (4x^2 - 1)^{1,5} = \frac{1}{12} (4x^2 - 1) \sqrt{4x^2 - 1}$$

56. $y = 0,5x$

a. $I = \int_0^6 \pi \left(\frac{1}{2}x\right)^2 \cdot dx = \int_0^6 \frac{1}{4} \pi x^2 dx = \left[\frac{1}{12} \pi x^3\right]_0^6 = 18\pi - 0 = 18\pi$

b. L is een kegel met straal grondcirkel is 3 en hoogte 6.

57. De inhoud van de afgeknotte kegel is :

$$\frac{1}{3} \cdot \pi \cdot 4^2 \cdot 6 - \frac{1}{3} \cdot \pi \cdot \left(\frac{2}{3}p\right)^2 \cdot p = 24\pi \Leftrightarrow 32 - \frac{4}{27}p^3 = 24 \Leftrightarrow 8 = \frac{4}{27}p^3 \Leftrightarrow p^3 = 54 \Leftrightarrow p = \sqrt[3]{54}$$

58. $y = 1,5x$

$$I(K_p) = \frac{1}{3} \cdot \pi \cdot 12^2 \cdot 8 - \frac{1}{3} \cdot \pi \cdot (1,5p)^2 \cdot p = 378\pi \Leftrightarrow 384\pi - 0,75p^3 \cdot \pi = 378\pi \Leftrightarrow$$

$$6 = 0,75p^3 \Leftrightarrow p^3 = 8 \Leftrightarrow p = 2$$

59.

Een bol kunnen we zien als het omwentelingslichaam van een cirkel met straal r .
Bol met straal r .

Definieer dus een halve cirkel met middelpunt $(0,0)$ en straal r en ga deze omwentelen om de x -as.

$$x^2 + y^2 = r^2 \Rightarrow y^2 = r^2 - x^2$$

$$I(\text{bol}) = 2 \int_0^r \pi \cdot y^2 \cdot dx = \int_0^r 2\pi \cdot (r^2 - x^2) \cdot dx = \left[2\pi \left(r^2x - \frac{1}{3}x^3\right)\right]_0^r = 2\pi \left(r^3 - \frac{1}{3}r^3\right) - 0 = \frac{4}{3}\pi r^3$$

60. Gegeven de cirkel $x^2 + y^2 = r^2$

$$I(V) = \int_{\frac{1}{3}r}^r \pi (r^2 - x^2) dx = \pi \left[r^2x - \frac{1}{3}x^3 \right]_{\frac{1}{3}r}^r = \pi \left(\frac{2}{3}r^3 \right) - \left(\pi \frac{1}{3}r^3 - \frac{1}{81}r^3 \right) = \frac{28}{81}\pi r^3$$

61. Gegeven de cirkel $c: x^2 + y^2 = 36$

$$I(\text{bol}) = \frac{4}{3} \pi \cdot 6^3 = 288\pi$$

Nu moet gelden :

$$\int_{-3}^p \pi \cdot (36 - x^2) dx = 144\pi \Leftrightarrow \pi \left[36x - \frac{1}{3}x^3 \right]_{-3}^p = 144\pi \Leftrightarrow \left(36p - \frac{1}{3}p^3 \right) - (-108 + 9) = 144 \Leftrightarrow$$

$$-\frac{1}{3}p^3 + 36p - 45 = 0 \Rightarrow \text{Voer in : } y_1 = -\frac{1}{3}x^3 + 36x - 45 = 0 \Rightarrow$$

Met de optie zero vinden we $x \approx 1,27 \Rightarrow p \approx 1,27$

62. Gegeven $x^2 + y^2 = 25$ en $k: y = -0,75x + 6,25$

Eerst het snijpunt van k met de x -as $\Rightarrow -0,75x + 6,25 = 0 \Leftrightarrow 0,75x = 6,25 \Leftrightarrow x = 8\frac{1}{3}$ Kijk goed in de figuur $\Rightarrow$

$$I(V) = \frac{1}{3} \pi \cdot 4^2 \cdot \left(8\frac{1}{3} - 3 \right) - \pi \int_3^{8\frac{1}{3}} (25 - x^2) dx = 28\frac{4}{9} \pi - \pi \left[25x - \frac{1}{3}x^3 \right]_3^{8\frac{1}{3}} =$$

$$28\frac{4}{9} \pi - \pi \left(\left(125 - \frac{125}{3} \right) - (75 - 9) \right) = 28\frac{4}{9} \pi - 17\frac{1}{3} \pi = 11\frac{1}{9} \pi$$

63.

a. Zie figuur $AB = \sqrt{2^2 + 4^2} = \sqrt{40} \approx 6,32$

b.

$$\left. \begin{array}{l} A(2,2); B(4,8) \\ x_c = 3 \Rightarrow y_c = \frac{1}{2} \cdot 3^2 = 4\frac{1}{2} \Rightarrow C(3, 4\frac{1}{2}) \end{array} \right\} \Rightarrow$$

$$\text{Lengte} = AC + CB = \sqrt{1^2 + 2,5^2} + \sqrt{1^2 + 3,5^2} \approx 2,69258 + 3,64005 \approx 6,33$$

Het is dus een betere benadering.

64. Gegeven $f(x) = \frac{1}{2}x^2 \Rightarrow f'(x) = x$

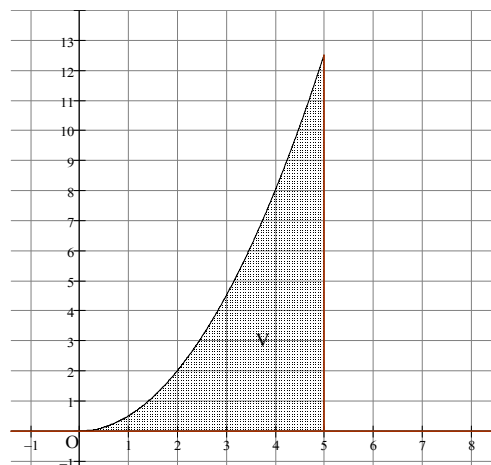
$$\text{Lengte boog} = \int_0^5 \sqrt{1+x^2} dx$$

$$\text{Voer in } y_1 = \sqrt{1+x^2}$$

$$\Rightarrow \text{Lengte boog} = \text{fnInt}(y_1, x, 0, 5) \approx 13,9038$$

$\Rightarrow$ De gevraagde omtrek is :

$$13,9038 + 12,5 + 5 \approx 31,40$$

65. Gegeven $f(x) = 2^x$

De opstaande stukken hebben de lengte 1 en 8 (de 2 functiewaarden)

$$f'(x) = 2^x \cdot \ln(2) \Rightarrow$$

$$\text{Voer in : } y_1 = (2^x \cdot \ln(2))^2$$

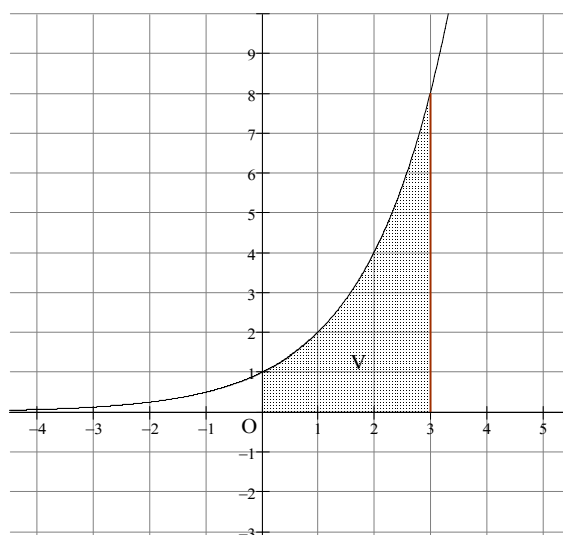
$$\text{en } y_2 = \sqrt{1 + y_1} \Rightarrow$$

$$\text{Booglengte} = \int_0^3 \sqrt{1 + (2^x \cdot \ln(2))^2} dx =$$

$$\text{fnInt}(y_2, x, 0, 3) \approx 7,792 \Rightarrow$$

De gevraagde omtrek is :

$$1 + 3 + 8 + 7,792 \approx 19,792$$

66. $f(x) = x^3 - 3x^2 + 5$ en $y = 5$

Eerst de snijpunten. $\Rightarrow x^3 - 3x^2 + 5 = 5 \Leftrightarrow x^3 - 3x^2 = 0 \Leftrightarrow x^2(x - 3) = 0 \Leftrightarrow x = 0 \vee x = 3$

Zie ook de figuur.

De horizontale lengte is 3.

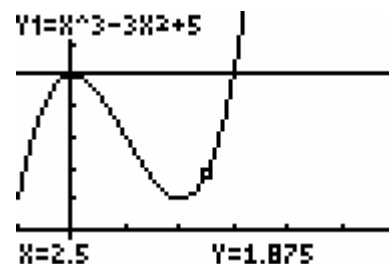
$$f'(x) = 3x^2 - 6x \Rightarrow$$

$$\text{Voer in } y_1 = 3x^2 - 6x \text{ en } y_2 = \sqrt{1 + (y_1)^2} \Rightarrow$$

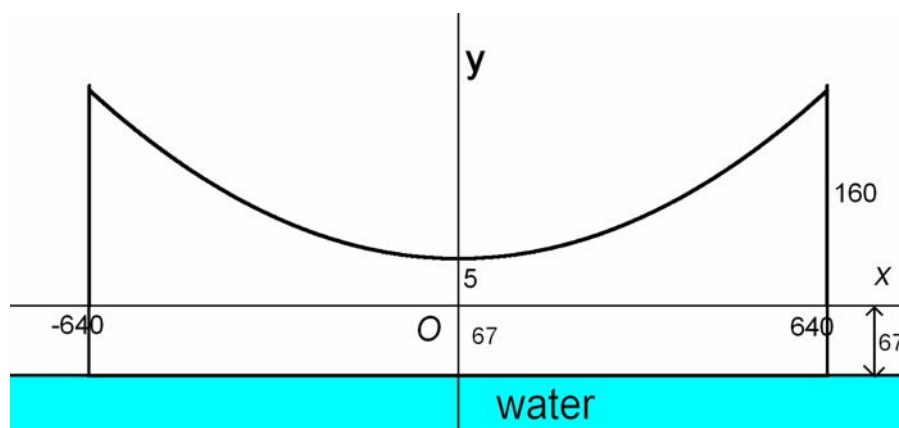
$$\text{Booglengte is : } \int_0^3 \sqrt{1 + f'(x)^2} dx =$$

$$\text{fnInt}(y_2, x, 0, 3) \approx 8,81 \Rightarrow$$

De gevraagde omtrek is ongeveer 11,81

67.

We definiëren een assenstelsel met O op de brug onder het laagste punt van de kabel, de x -as op de brug: zie figuur hierboven.

Top van de parabool op de y -as, dus parabool van de vorm

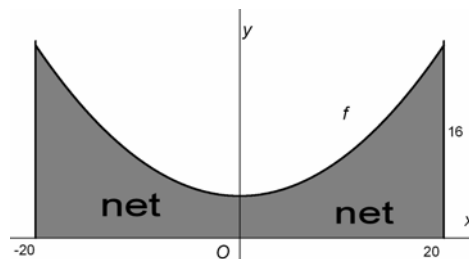
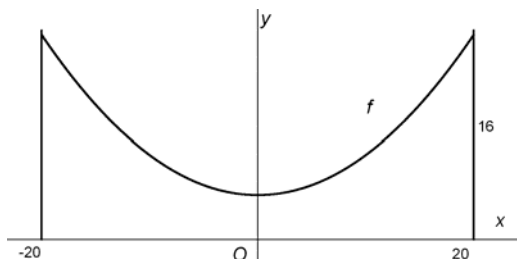
$$y = ax^2 + b \quad \text{door } (0, 5) \text{ geeft } b = 5 \Rightarrow y = ax^2 + 5$$

$$\text{door } (640, 160) \text{ geeft } 160 = a \cdot 640^2 + 5 \Rightarrow a = \frac{155}{640^2} \approx 0,0003784 \Rightarrow$$

$$y = 0,0003784 \cdot x^2 + 5 = f(x) \Rightarrow f'(x) = 0,0007568 \cdot x$$

$$\text{bg } AB = 2 \int_0^{640} \sqrt{1 + (0,0007568 \cdot x)^2} \cdot dx \approx 1328 \text{ meter}$$

68.

a. $f(20) \approx 15,0$ meter

b.

$$f(x) = 4(e^{0,062x} + e^{-0,062x}) \Rightarrow f'(x) = 0,248(e^{0,062x} - e^{-0,062x})$$

$$\text{lengte kabel} = \int_{-20}^{20} \sqrt{1 + (0,248(e^{0,062x} - e^{-0,062x}))^2} \cdot dx = \text{fnInt}(\sqrt{1 + (0,248(e^{0,062x} - e^{-0,062x}))^2}, x, -20, 20) \approx \boxed{43,2 \text{ m}}$$

c. Zie rechtsboven de figuur. $y_1 = 4(e^{0,062x} + e^{-0,062x})$

$$\text{Opp net} = \text{fnInt}(y_1, x, -20, 20) \approx 409 \text{ m}^2$$

69. Gegeven $y = \sqrt{x}$

De twee cilinders met hoogte 1 zijn te zien in de figuur.

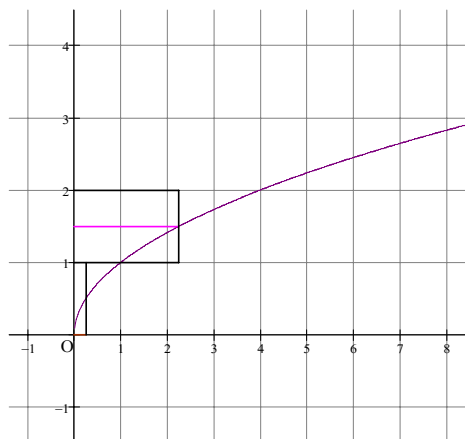
De straal van de onderste cilinder bevindt zich op een hoogte 0,5. Nu geldt dus $\sqrt{x} = 0,5 \Rightarrow$

$x = 0,25 \Rightarrow$ De straal van de onderste cilinder is 0,25.

De straal van de bovenste cilinder is op een hoogte

van 1,5. Nu geldt: $\sqrt{x} = 1,5 \Rightarrow x = 2,25 \Rightarrow$

de straal van de bovenste cilinder is 2,25.

70.

a. $y = \sqrt{2x - 4}$

$y^2 = 2x - 4$

$x = \frac{1}{2}y^2 + 2$

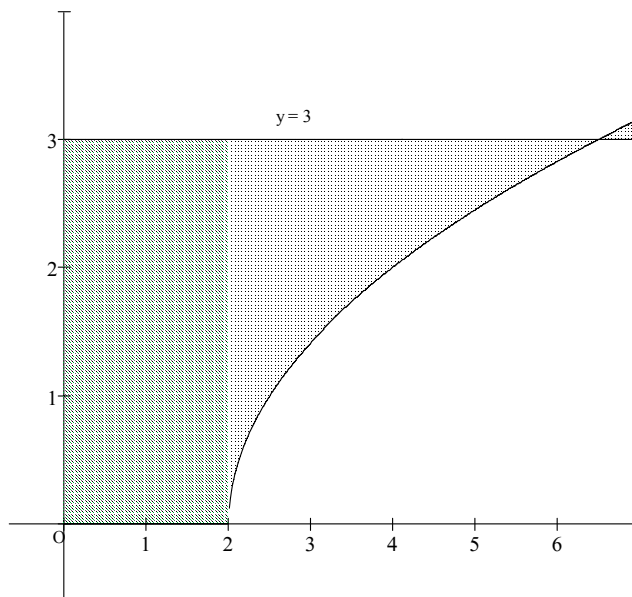
$x^2 = \frac{1}{4}y^4 + 2y^2 + 4$

$I = \int_0^3 \pi x^2 dy =$

$\int_0^3 \pi \left(\frac{1}{4}y^4 + 2y^2 + 4 \right) dy =$

$\left[\pi \left(\frac{1}{20}y^5 + \frac{2}{3}y^3 + 4y \right) \right]_0^3$

$= \frac{843}{20} \pi - 0 = \frac{843}{20} \pi = 42,15\pi$

b. Het snijpunt met $y = 3 \Rightarrow \sqrt{2x - 4} = 3 \Leftrightarrow 2x - 4 = 9 \Leftrightarrow x = \frac{13}{2}$

$I = I(\text{cilinder}) - \int_2^{\frac{13}{2}} \pi y^2 dx = \pi \cdot 3^2 \cdot \frac{13}{2} - \int_2^{\frac{13}{2}} \pi(2x - 4) dx$

$= \frac{117}{2} \pi - \left[\pi(x^2 - 4x) \right]_2^{\frac{13}{2}} = \frac{117}{2} \pi - \left(\frac{65}{4} \pi - 4\pi \right) = \frac{153}{4} \pi = 38,25\pi$

71. Gegeven $y = x^2$ en punt $P(p, q)$

a. $W_4 \Rightarrow q = 4$ Bij $y = 4 = q$ hoort $p = 2$ en dus ook $q = 4$.

$y = x^2 \Rightarrow x^2 = y \Rightarrow$

$I = \int_0^4 \pi x^2 dy = \int_0^4 \pi y dy \left[\frac{1}{2} \pi y^2 \right]_0^4 = 8\pi - 0 = 8\pi$

b. $I(W_p) = \int_0^p \pi y^2 dx = \int_0^p \pi x^4 dx = \left[\frac{1}{5} \pi y^5 \right]_0^p = \frac{1}{5} \pi p^5$

Nu gaan we W_q wentelen om de y-as $\Rightarrow$

$I(W_q) = \int_0^q \pi x^2 dy = \int_0^q \pi y dy = \left[\frac{1}{2} \pi y^2 \right]_0^q = \frac{1}{2} \pi q^2$

Deze twee zijn gelijk, dus $\frac{1}{5} \pi p^5 = \frac{1}{2} \pi q^2$

Omdat $p^2 = q$ is dus $q^2 = p^4$, dit invullen geeft

$\frac{1}{5} \pi p^5 = \frac{1}{2} \pi p^4 \Leftrightarrow \frac{1}{5} p^5 - \frac{1}{2} p^4 = 0 \Leftrightarrow 2p^5 - 5p^4 = 0 \Leftrightarrow$

$p^4(2p - 5) = 0 \Leftrightarrow p = 0 \vee p = 2,5$

$p = 0$ vervalt dus $p = 2\frac{1}{2}$ en $q = p^2 = \frac{25}{4} = 6\frac{1}{4}$

72. Gegeven de functie: $f(x) = \sqrt{2x+6}$

a.

$$I(L) = \pi \int_{-3}^0 (2x+6) dx = \pi \left[x^2 + 6x \right]_{-3}^0 =$$

$$\pi(0 - (9 - 18)) = 9\pi$$

b. Nu V om de y-as. Eerst x^2 berekenen. $\Rightarrow$

$$y = \sqrt{2x+6} \Rightarrow y^2 = 2x+6 \Leftrightarrow$$

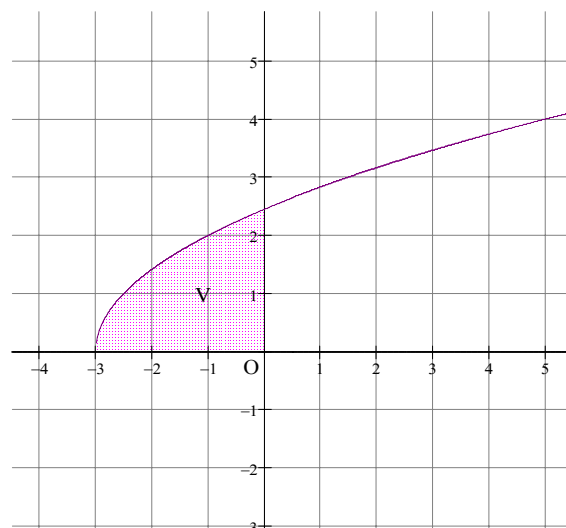
$$2x = y^2 - 6 \Leftrightarrow x = 0,5y^2 - 3 \Rightarrow$$

$$x^2 = 0,25y^4 - 3y^2 + 9 \Rightarrow$$

Verder is het snijpunt met de y-as bij $y = \sqrt{6} \Rightarrow$

$$I(M) = \pi \int_0^{\sqrt{6}} x^2 dy = \pi \int_0^{\sqrt{6}} (0,25y^4 - 3y^2 + 9) dy =$$

$$= \pi \left[0,05y^5 - y^3 + 9y \right]_0^{\sqrt{6}} = \pi \left((1,8\sqrt{6} - 6\sqrt{6} + 9\sqrt{6}) - 0 \right) = 4,8\pi \cdot \sqrt{6}$$

c. f wentelen om de lijn $x = -3 \Rightarrow$ Eerst transleren 3 naar rechts en vervolgens het nieuwe gebied wentelen om de y-as. $\Rightarrow$

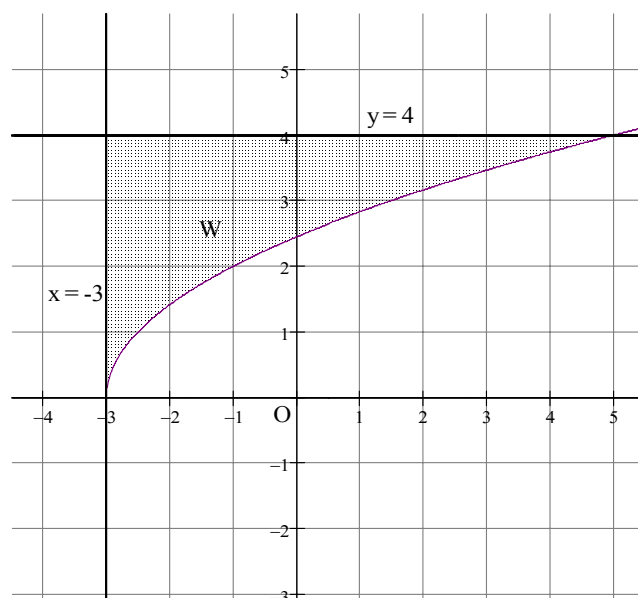
$$y = \sqrt{2x+6} \xrightarrow{T(3,0)} y = \sqrt{2(x-3)+6} = \sqrt{2x}$$

$$\text{Nu } y = \sqrt{2x} \Rightarrow 2x = y^2 \Rightarrow x = 0,5y^2 \Rightarrow$$

$$x^2 = 0,25y^4 \Rightarrow$$

$$I = \pi \int_0^4 x^2 dy = \pi \int_0^4 0,25y^4 dy = \pi \left[\frac{1}{20} y^5 \right]_0^4 =$$

$$\pi \left(\frac{1024}{20} - 0 \right) = 51,2\pi$$

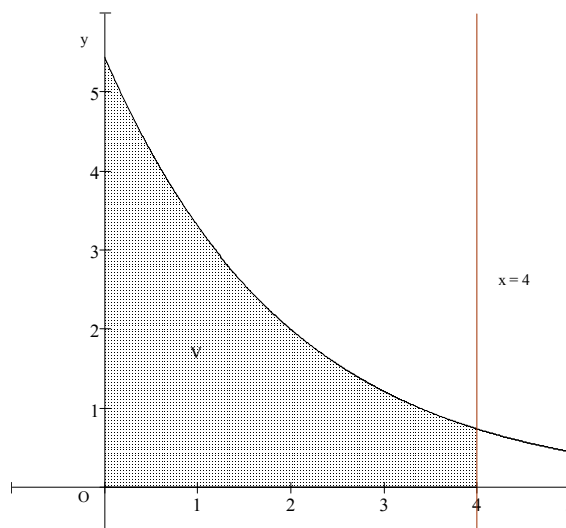

73. Gegeven $f(x) = 2e^{-0,5x+1}$

a.

$$O(V) = \int_0^4 f(x) dx = \int_0^4 2e^{1-0,5x} dx =$$

$$= \left[-4e^{1-0,5x} \right]_0^4 = -4e^{-1} - (-4e^1) = -\frac{4}{e} + 4e$$

b. Lengte gebogen stuk is $\int_0^4 \sqrt{1+(f'(x))^2} dx$

$$f'(x) = 2e^{-0,5x+1} \cdot (-0,5) = -e^{1-0,5x}$$

$$\text{De booglengte is : } \int_0^4 \sqrt{1+(f'(x))^2} dx = \int_0^4 \sqrt{1+(-e^{1-0,5x})^2} dx =$$

$$\text{Voer in : } y_1 = -e^{1-0,5x} \text{ en } y_2 = \sqrt{1+(y_1)^2} \Rightarrow \text{Booglengte is fnInt}(y_2, x, 0, 4) \approx 6,392$$

$$\Rightarrow \text{Totale omtrek is dan } 6,392 + 2e^{-1} + 4 + 2e \approx 16,56$$

c. $f(0) = 2e^1 = 2e$ en $f(4) = 2e^{-1}$

We hebben te maken met een wenteling van een rechthoek en de functie f .

$$I(K) = \pi \cdot 4^2 \cdot 2e^{-1} + \int_{2e^{-1}}^{2e} \pi x^2 dy \quad \text{Eerst apart :}$$

$$y = 2e^{1-0,5x} \Leftrightarrow e^{1-0,5x} = 0,5y \Leftrightarrow 1-0,5x = \ln(0,5y) \Leftrightarrow -0,5x = \ln(0,5y) - 1 \Rightarrow$$

$$\Leftrightarrow x = 2 - 2\ln(0,5y)$$

$$I(K) = 36,983 + \int_{2e^{-1}}^{2e} \pi x^2 dy = 36,983 + \int_{2e^{-1}}^{2e} \pi (2 - 2\ln(0,5y))^2 dy$$

$$= 36,983 + 44,178 \approx 81,16$$

De uitkomst van de 2^e integraal vinden we door in te voeren : $y_1 = \pi(2 - 2\ln(0,5x))^2$. Met de optie integraal uit het calc-menu vinden we de waarde van de integraal.